

Fangerne Velfærd i Entreprenørernes Hænder, idet det til en vis Grad bliver Entreprenørerne, der bestemmer, hvilken Slags Arbejde der skal anvendes som Beskæftigelse for den enkelte Fange, og Fængselsvæsenet er altsaa ikke i Stand til at vise den ønskelige Omhu for, at den enkelte Fange faar et Arbejde, som passer for ham eller kan være nyttigt for ham i Fremtiden. Endelig er der den Omstændighed, som jeg nævner sidst, men ikke betoner mindst, at Staten rent økonomisk har for lidt ud af sine Fangers Arbejde.

Systemet har, som sagt, ofte været Genstand for Kritik her i Salen, og jeg skal pege paa, at f. Eks. ogsaa Finanslovkommissionen har haft Spørgsmaalet under Overvejelse, hvilket vil fremgaa af Kommissionens Betænkning, Bind 2, Side 489. Jeg minder om, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) mange Gange med den største Kraft har fremdraget Sagen og dels forlangt, at Statens Fanger skulde arbejde for Staten, dels udtalt, at i dette Forhold maatte der ses mindre paa, om Statens Fanger derved kom til at berede de frie Arbejdere Konkurrence, og mere paa det humane Hensyn til, hvad der kunde være nyttigt for Fangerne i Fremtiden. Jeg skal endvidere minde om, at ogsaa det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) og det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) har udtalt sig i samme Retning. Senest har, den Gang der her i Tinget forhandlede om Opførelse af en Straffeanstalt ved Nyborg, det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds paa ny i meget energiske Vendinger forlangt, at man nu kom ind paa en Ordning, hvorefter Fangerne beskæftigedes med Arbejde for Staten. Dette blev udtalt af det ærede Medlem den 18. Marts 1911, og den daværende Justitsminister, Bülow, svarede samme Dag, at det just var Fængselsdirektørens Mening, at Fangerne for Fremtiden skulde arbejde for Staten. Siden den Tid har Sagen været Genstand for alvorlig Overvejelse i Justitsministeriet, og jeg tror at turde sige, at ikke blot den daværende Justitsminister nærede levende Interesse derfor, men at ogsaa den nuværende Direktør for Fængselsvæsenet føler det som en af sine Hovedopgaver at faa gennemført en Omordning af dette Forhold.

De Vanskeligheder, som Fængselsvæsenet har mødt paa dette Omraade, har blandt andet faaet Udtryk i en Skrivelse, som

den nuværende Justitsminister i 1910 har sendt Finanslovkommissionen. I denne udtaler han, at det ved Forhandlinger med de øvrige Ministerier hidtil har vist sig umuligt at gennemføre den ønskede Ordning, med andre Ord, at de andre Ministerier ikke har villet gaa ind paa, at Fængselsvæsenet skulde have en Fortrinsret til at forarbejde de Genstande, som Staten maatte behøve. Endvidere finder man en Vejledning med Hensyn til Vanskelighederne i en Udtalelse af daværende Justitsminister Bülow her i Tinget ved Finanslovsforslagets anden Behandling den 17. Marts i Aar. Han udtaler, at en af Vanskelighederne har været at finde en egnet Leder af Arbejdet. Man maa huske paa, at der udkræves, at den paagældende Leder har merkantil og helst tillige nogen industriel Indsigt, og en saadan Mand vil man vanskeligt finde, naar den paagældende skal gaa ind som Leder af en Virksomhed, der — det ligger i Sagens Natur — foreløbig kun kan være forsøgsræssig. Nu har Sagen været optaget til ny Behandling, og den 28. Januar i Fjor forelaa der en udarbejdet Plan fra Direktør Fussing. Den blev selvfølgelig først forelagt Justitsministeren og af ham igen det samlede Ministerium. Den gik ud paa: 1) at Fangerne i Statens Straffeanstalter fremtidig skulde beskæftiges med Fremstilling af Genstande, som Staten selv behøver, 2) at der i den Anledning under Fængselsdirektoratet oprettes et nyt Kontor, nemlig Kontoret for Fængselsvæsenets Arbejdsdrift, 3) at der antages en Chef for det nævnte Kontor, som ikke blot bør have Ledelsen af Arbejdsvæsenet i Statens Straffeanstalter, men ogsaa efterhaanden bør blive Konsulent for Kommunerne med Hensyn til Ordningen af Arbejdsdriften i de kommunale Fængsler — altsaa Arresthuse og Tvangsarbejdsanstalter —, og endelig 4) at Lederen af Fængselsvæsenets Arbejdsdrift ikke bør være en Embedsmand med fast Lønning, men at hans Gage bør sættes i Forhold til den Fortjeneste, han gennem sin Virksomhed tilfører Staten. Denne Plan blev godkendt af det samlede Ministerium og blev derefter paa god parlamentarisk Vis forelagt Finansudvalget, for at dette kunde udtale sig om Sagen. Efter mit personlige Ønske har Justitsministeren saa vidt mig bekendt ved samme Lejlighed ytret overfor Finansudvalget, at vel var det ham, der havde Ret og Pligt til at besætte Stillingen som Leder af denne Arbejdsdrift, men at han dog,